MAASEUDUN TULEVAISUUS
Maa- ja metsätaloustuottajajärjestön äänenkannattaja – Perustettu 1916

Päätoimittaja
Lauri Kontro
Toimituspäälliköt
Jussi Martikainen
Tiina Taipale

Ja kyllä kansa osaa itse vaaleissa ratkaista, milloin tietyt päättäjät ovat sen mielestä istuneet tehtävässään riittävän kauan. **ETELÄ-SUOMEN SANOMAT**

Kreikka sai taas lisää tukea ja aikaa

Euromaiden valtiovarainministerit ja Kansainvälinen valuuttarahasto IMF pääsivät maanantain ja tiistain välisenä yönä sopuun uudesta Kreikan tukipaketista.

Sopu tarkoittaa muun muassa sitä, että Kreikan kahdenvälisten lainojen korkoa lasketaan prosenttiyksiköllä ja laina-aikoja pidennetään 15 vuodella. Lisäksi Euroopan keskuspankki EKP ja kansalliset keskuspankit palauttavat Kreikan lainoista saamansa voitot Kreikalle. Kreikka voi myös ostaa lainojaan markkinoilta 30 prosentilla niiden todellisesta arvosta.

Sopu tukitoimista merkitsee sitä, että Kreikalle maksetaan seuraava lainaerä joulukuun puolessavälissä. Yhteensä Kreikalle ollaan antamassa tällä erää tukea kolmessa erässä 43,7 miljardia euroa.

Sovun hinta Suomelle on Nordean pääekonomistin Roger Wessmanin arvion mukaan alentuneina korkotuloina noin 10 miljoonaa euroa vuodessa. Lisäksi EKP:n palauttamista lainakoroista Suomen Pankin osuus on 100–200 miljoonaa euroa.

Kahdenvälisten lainojen koronlasku koskee myös Matti Vanhasen (kesk.) hallituksen keväällä 2010 kolmeksi vuodeksi myöntämää noin puolentoista miljardin euron lainaa. Oppositiossa silloin ollut SDP:n puheenjohtaja, nykyinen valtiovarainministeri Jutta Urpilainen, vastusti lainaa jyrkästi. Nyt hän hyväksyi lainan koron laskemisen sekä laina-ajan viisinkertaistamisen.

Nyt tehtyjen päätösten tarkoituksena on, että Kreikan velka-aste laskisi 124 prosenttiin bkt:stä vuoteen 2020 mennessä. Ellei näin tapahdu, euromaat ovat luvanneet harkita lisätoimia.

Lisätoimia saatetaan myös tarvita, koska noin vuosi sitten toteutettujen leikkauksien ja säästöjen olisi jo pitänyt laskea Kreikan velka-aste 120 prosenttiin vuoteen 2020 mennessä. Tavoite ei ole toteutumassa, vaikka yksityisten sijoittajien lainasummasta leikattiin sata miljardia euroa. Hyväksytty tukipaketti oli suuruudeltaan 130 miljardia euroa eli yhtä suuri kuin EU:n vuosibudjetti. Leikkausten seurauksena Euroopassa jouduttiin pääomittamaan kymmeniä pankkeja.

Kreikalta edellytettyjen säästöjen ja leikkausten seurauksena maan talous on syöksyssä. Vuonna 2010 Kreikan bkt oli 222,2 miljardia euroa, viime vuonna noin 206 miljardia, budjetin mukaan tänä vuonna noin 201 miljardia ja ensi vuonna 193 miljardia euroa. Asukasmäärältään puolta pienemmän Suomen bkt oli vuonna 2011 noin 189 miljardia euroa. Velkaantuminen jatkui meilläkin.

Valtiovarainministeri Jutta Urpilainen (sd.) on tyytyväinen, että Kreikan tukiohjelmasta päästiin sopuun.

Bkt:n pudotus näkyy myös työttömyysluvuissa. Kreikkalaisista on työttöminä noin neljännes. Nuorista, 15–25-vuotiaista, työttöminä on yli 54 prosenttia. Tällaisilla bkt- ja työttömyysluvuilla ei korkoja saati sitten lainoja makseta.

Kreikkaa ja kreikkalaisia koskeva talouskurin palautus on kylmää kyytiä. Samanlaista kyytiä on odotettavissa koko euroalueelle, ellei muitakin kriisimaita saada kasvu-uralle. Viime viikolla Markit-tutkimusyhtiön julkaisemien tietojen mukaan euroalueen talouden laskusuhdanne näyttää syvenevän entisestään.

Heikko taloustilanne näkyi myös siinä, etteivät valtionpäämiehet päässeet viime viikolla sopuun EU:n budjettiraameista tulevalle rahoituskaudelle. Päätöksiä on odotettavissa vasta tammikuussa.

Valtiovarainministeri Jutta Urpilainen oli tyytyväinen, että Kreikan osalta päästiin taas sopuun. Kreikka sai taas lisää tukea ja aikaa.

Monien asiantuntijoiden mukaan nykyiseltä hallitusohjelmalta on pohja pudonnut ja uusia päätöksiä pitäisi tehdä pikaisesti. Nyt pitää keskittyä Suomen talousongelmiin, jotta Suomi ei ajaudu Kreikan tielle.

Talouskurin palautus on kylmää kyytiä.

Työuran pituus ratkaisee

Suomalaiset siirtyvät eläkkeelle liian varhain. Tällä hetkellä keskimääräinen eläkeikä on vain noin 60 vuotta. Eroja eri ammattiryhmien välillä on, mutta esimerkiksi palkansaajien ja viljelijöiden eläkkeelle siirtymisikä on lähes kuukauden tarkkuudella sama.

Monet yrittäjät jatkavat työelämässä pitempään, jos vain terveys kestää. Myös yleinen työeläkejärjestelmä lähtee siitä, että töissä voi jatkaa aina 68 ikävuoteen asti. Miksi siis eläkeikää pitäisi nostaa?

Ongelma on siinä, että eläkeiän noususta huolimatta eläkeaika suhteessa työssäoloaikaan kasvaa. Se merkitsee jatkuvaa painetta eläkemaksuihin.

Alimman eläkeiän nostaminen on ollut vastatuulessa sen jälkeen, kun SDP naulasi kiinni kantansa asiassa. Demarit vastustavat edelleen alimman eläkeiän nostamista.

SDP:n kanta on taktinen. Puolueessa tiedetään hyvin, mihin itsepintainen vastustus johtaa. Seurauksena on eläkemaksujen korottaminen entisestään.

Muut hallituspuolueet ja myös oppositiossa oleva keskusta ovat valmiita nostamaan alinta eläkeikää asteittain. Myös työnantajat ovat asian kannalla.

Luultavaa on, että palkansaajajärjestötkin tulevat jossakin vaiheessa samalle linjalle. Milloin se tapahtuu, jää nähtäväksi.

Yhtä tärkeää kuin eläkeiän alarajan hivuttaminen ylöspäin, on työurien jatkaminen alkupäästä. Tällä hetkellä on suuri ongelma, että nuoret eivät löydä töitä. Silloin ei eläkekarttumaakaan synny.

Työurien jatkamisessa on päästävä puheista tekoihin. Kysymys on ennen muuta nuoremmista sukupolvista. He maksavat laskun.

VIERASYLIÖ

Maatalousympäristön mikrobit suojaavat lapsia allergioilta

Maataloustyössä altistutaan voimakkaasti erilaisille pölyille ja mikrobeille. Maatiloilla työskentelevillä onkin runsaasti erilaisia hengitystieoireita ja -sairauksia sekä astmaa.

Toisaalta maatiloilla kasvaneilla lapsilla on vähemmän allergisia sairauksia. Vaikuttaa ristiriitaiselta.

Mistä on kysymys?

Maatilaelämän haitat ja -hyödyt

Vuosittain maataloustyötä tekevillä todetaan kymmeniä hengityselinten ammattitauteja, kuten astma, allerginen nuha ja homepölykeuhko. Maataloustyö lisää myös muuta hengitystieoireilua sekä kroonista keuhkoputkentulehdusta.

Sairauksien taustalla on hyvin erilaisia mekanismeja alkaen hengitysteiden ärsytyksestä allergiseen yliherkkyyteen. Altistumisen vähentämiseksi hengityssuojainten käyttö erityisesti pölyisimmissä työvaiheissa on tärkeää.

Yllättäen maatiloilla kasvaneilla lapsilla on havaittu vähemmän atopiaa eli yliherkkyyttä yleisille allergeeneille, kuten koivu, kissa ja timotei. Heillä on myös jonkin verran vähemmän allergisia sairauksia, kuten heinänuhaa ja astmaa.

Maatiloilla asuvien lasten muita lapsia pienempi atopiariski liittyy erityisesti siihen, miten paljon he ovat tekemisissä maatilan hyötyeläimien kanssa. Alun perin havainto tehtiin Alppien perinteisillä maitotiloilla, mutta sama yhteys on havaittu myös Suomessa ja useissa muissa maissa.

Sen sijaan Suomessa ei ole voitu vahvistaa muualla tehtyä havaintoa, että myös käsittelemättömän maatilamaidon juominen vähentäisi atopiariskiä.

Piileekö salaisuus altistuksen kirjossa?

Osaselitys näille näennäisesti ristiriitaisille havainnoille löytyy siitä valtavasta mikrobien kirjosta, jolle ihminen altistuu.

Tärkeimpiä mikrobiryhmiä ovat bakteerit, homeet ja hiivat. Näihin ryhmiin kuuluu suuri määrä eri mikrobilajeja, joiden vaikutukset lisäksi vaihtelevat kasvuympäristön mukaan. Keskeinen haaste onkin löytää parempia tapoja kuvata mikrobialtistuksen kokonaisuutta, jotta voitaisiin arvioida, onko sillä hyödyllisiä vai haitallisia vaikutuksia vai molempia.

Jännittävä uusi havainto on, että maatilaympäristöissä juuri mikrobialtistuksen monimuotoisuus, diversiteetti, näyttäisi erityisen selvästi suojaavan lapsia astmalta ja allergioilta. Suuri monimuotoisuus saattaa olla hyödyllistä sinänsä tai se voi olla merkki terveestä, hyvinvoivasta mikrobikasvusta, joka siten ehkäisee haitallisten mikrobien kasvua.

Maatilaympäristöstä saadut tulokset voivat osoittautua ratkaiseviksi allergioiden ennaltaehkäisylle.

Toisaalta ympäristön mikrobien monimuotoisuus saattaa heijastua ihmisen omassa mikrobistossa.

Meillä jokaisella on paljon erilaisia mikrobeja suolistossamme, ihollamme ja aivan uusimpien tulosten mukaan myös keuhkoissamme. Näillä mikrobeilla on merkittäviä vaikutuksia terveyteemme.

Jos ympäristömme ja sen mikrobisto on hyvin monimuotoinen, niin ehkä myös elimistöömme muodostuu monimuotoinen, hyvinvoiva ja hyödyllinen mikrobisto.

Aikainen altistus suojaa lasta

Toinen tärkeä asia on se, missä iässä henkilö altistuu mikrobeille.

Kun vastasyntynyt kohtaa elinympäristössään siitepölyjä ja muita yleisiä allergeeneja, hän yleensä oppii sietämään niitä eli hänelle kehittyy toleranssi. Merkittävä osa lapsista kuitenkin kehittää yliherkkyyden allergeenia kohtaan. Monet eri tekijät, kuten mikrobit ja perimä, vaikuttavat siihen, kehittyykö lapselle sietokyky vai yliherkkyys.

Ympäristön mikrobialtistus voi vahvistaa pikkulapsen sietokyvyn kehittymistä, mutta se voi samaan aikaan lisätä lapsen hengitystieärsytystä.

Eniten on tutkittu gram-negatiivisten bakteerien endotoksiinia, joka näyttää lisäävän lapsen sietokykyä allergeeneille. Toisaalta endotoksiini on hengitysteitä voimakkaasti ärsyttävä aine, joka on ongelma muun muassa maataloustyössä.

Endotoksiini lisää myös lasten hengitystieärsytystä ja -oireita, mutta vaikutus on ohimenevä ja kun lapsia on seurattu pitempään, on heillä todettu vähemmän allergisia sairauksia.

Maatilalla asumisen on joissain tutkimuksissa havaittu suojaavan myös aikuisia allergiselta herkistymiseltä. Jos nämä tutkimustulokset varmistuvat, saattaa mikrobialtistuminen osoittautua allergian kannalta hyödylliseksi myös aikuisiässä.

Ennaltaehkäisyyn uusia keinoja?

Mikrobialtistuksen allergioilta suojaava vaikutus on herättänyt toiveita allergioiden ennaltaehkäisystä. Vielä on kuitenkin epäselvää, millainen mikrobialtistus todella suojaa allergioilta ja miten hallitaan haitalliset vaikutukset.

Jos mikrobialtistuksen monimuotoisuus on ratkaisevaa, niin se asettaa kyseenalaiseksi toiveen löytää yksi mikrobi tai aineosa, jota voitaisiin käyttää esimerkiksi allergioilta suojaavana rokotteena.

Maatalousympäristö on hyvä esimerkki siitä, miten ympäristön mikrobeilla on hengitysteihimme sekä hyödyllisiä että haitallisia vaikutuksia. Maatilaympäristöstä saadut tulokset voivat osoittautua ratkaiseviksi allergioiden ennaltaehkäisylle.

Voidaanko kehittyvän tiedon perusteella kenties kehittää rokote, vai päädytäänkö suosittelemaan vaikka vierailuja maatiloilla – se jää nähtäväksi.

JUHA PEKKANEN
ANNE HYVÄRINEN

Pekkanen on tutkimusprofessori ja Hyvärinen johtava tutkija Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen ympäristöterveyden osastolla.

PÄIVÄN KUVA

EIJA MANSIKKAMÄKI

Tukholman lentobussi kulkee rapsiöljyllä

Tukholma valittiin pari vuotta sitten EU:n ensimmäiseksi vihreäksi pääkaupungiksi, eikä biotekoja piiloteta edelleenkään.
Lentokenttäbussien kyljestä näkyy, että tankissa on 500 litraa Ruotsissa viljeltyä rapsiöljydieseliä. Lentobusseista kaksi kolmannesta käyttää biodieseliä, ja tavoitteena on sama osuus koko Tukholman bussikannalle.
Kuljettajille on maksettu myös henkilökohtaista bonusta, jos hän käyttää kevyttä kaasu- ja jarrujalkaa.

Päivän kuva -ehdotuksia voi lähettää MT:n toimitukseen osoitteeseen lukijankuva@maaseuduntulevaisuus.fi. Julkaistuista kuvista maksetaan palkkio.

KOLUMNI: JOUKO RÖNKKÖ

Valta poliitikoille!

”Politiikka pois yhteisten asioiden hoidosta” kilpailee tiukasti typerimmän vaalilauseen tittelistä. Demokratiassa kansa valitsee edustajansa hoitamaan yhteisiä asioita, politiikkaa.

Vaihtoehto demokratialle voi olla esimerkiksi panssarivaunu, joita Jussi Halla-aho (ps.) kaipasi Kreikan kaduille. Panssarit ja niiden komentajat hoitivat kreikkalaisten asioita viimeksi 70-luvulla. Hoitivat lopulta niin huonosti, että huomasivat sen itsekin ja erosivat – mutta politiikkaa sekin oli.

Kunnissa poliitikkojen valtaa rajaa eniten virkamiesten, siis palkattujen renkien valta. Asiat ovat niin monimutkaisia, että niihin perehtyminen vie ihmisen ajan lähes kokonaan. Mitä jää, kuluu asioiden selittämiseen muille.

Koska kateus on uusiutuva luonnonvara, monet vastustavat sitä, että asioihin perehtyville, kansan valitsemille edustajille maksetaan työstä korvausta. Vastustaisivat, vaikka korvaukset pienennettäisiin heti puoleen. Vastustavat, olipa kansan valitsema henkilö sitten kansanedustaja tai kunnanvaltuutettu.

Puolueettomana asiantuntijana voi esiintyä vaikkapa kommunistien presidenttiehdokas.

jouko.ronkko@maaseuduntulevaisuus.fi

Näiden pölhöpopulistien mielestä valta pitäisi antaa asiantuntijoille. Ne olisivat politiikan yläpuolella. Höpö höpö!

Puolueettomana asiantuntijana voi esiintyä vaikkapa kommunistien presidenttiehdokas – ja esiintyykin, tuon tuostakin (Pekka Tiainen, työministeriön neuvotteleva virkamies, Kommunistisen työväenpuolueen ehdokas vuonna 1994).

Muilla vaikuttajilla tausta ei ole yhtä dramaattinen. Juhana Vartiainen oli muutaman vuoden Ruotsissa tutkijana. Nyt hän voi puolueettomana Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen ylijohtajana väittää, että äidit laiskottelevat kotihoidon tuella kotona. Kukapa enää muistaisi, että hän palveli pitkään Palkansaajien tutkimuslaitosta ja myös suoraan SDP:ta, joka on aina vastustanut kotihoidon tukea.

Veronmaksajain keskusliitosta löytyy aina riippumaton asiantuntija, kun halutaan kuulla perusteluita verojen alentamiselle ja valtion menojen leikkaamiselle. Tätä täysin puolueetonta järjestöä johdetaan kokoomuksen oikealta reunalta.

Luonnonsuojelujärjestöt ovat puolueettoman vihreitä asiantuntijoita. Juuri nyt ne antavat puolueettomia lausuntoja ympäristöministeriön vallan laajentamisen puolesta.

Lausunnoissaan luonnonsuojelujärjestöt voivat suoltaa sellaistakin, mitä hyvä tapa ja suvaitsevaisuuden kulissi eivät itse puolueelle salli. Sylki roiskuu välillä pitkälle.

Vihreät kalastelevat samoja äänestäjiä kuin perussuomalaiset. Näin oli presidentinvaaleissa ja näin myös kunnallisvaaleissa. Ei siis ihme, että vihreät ottivat viikonlopun kokouksessaan pölhöpopulistisen tanssiaskeleen: esittivät rajoituksia politiikassa toimimiselle.

Ehdotus ei ollut askel mihinkään suuntaan, sillä samanlaisia haikailuja vihreät ovat esittäneet ennenkin.

Haikailuista huolimatta valta on vihreissä hyvin pienellä piirillä. Satu Hassia ja Heidi Hautalaa on kierrätetty EU-parlamentissa ja puolueen puheenjohtajina pian parikymmentä vuotta.

LEHTIKATSAUS

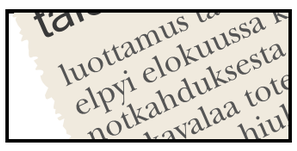

Vastuu kokoomuksella

Suomenmaa patistaa hallitusta etsimään ratkaisua maatalouden kannattavuuskriisiin.
”Hallituksen onkin syytä käynnistää nopeasti suomalaisen maatalouselinkeinon pelastamisohjelma.”

”Katseet ovat kääntyneinä nyt erityisesti EU:n budjettineuvotteluihin sekä niiden maatalous- ja aluekehittämisrahoihin.

Ennusmerkit eivät ole erityisen hyvät. Vai mitä sanotaan siitä, että Suomen tärkeimmät ’maataloustukineuvottelijat’ ovat nyt pääministeri Jyrki Katainen (kok.) sekä Eurooppa-ministeri Alexander Stubb (kok.)!

Kokoomuksen yksinomainen vastuu korostuu, kun tiedetään, että varsinainen maatalouspolitiikan pääneuvottelija on maa- ja metsätalousministeri Jari Koskinen (kok.). Hänen painoarvoaan heikentää kuitenkin ratkaisevasti se, että hän ei ole kansanedustaja. Hänen vastuullaan ovat kuitenkin 141-neuvottelut. Ne pitäisi saada pikaisesti edes käyntiin.”

Viljelymaasta kisataan jo

Elina Grundström toteaa **Helsingin Sanomien** kolumnissaan viljelymaan arvon.
”Ulkomailla kasvuyrityksiä eivät ole pienet pelifirmat vaan luonnonvarojen hallintaan perustuvat isot energia-, plantaasi- ja kaivosyhtiöt. Jos tätä ei tajuta, se voi johtaa huonoihin ratkaisuihin myös Suomen omassa maankäytössä.”

”Suomessa on liian myöhään herätty pohtimaan sitä, kuinka paljon maata ulkomaisille kaivosyhtiöille kannattaa lopulta luovuttaa. Maatalousmaasta tällaista pohdintaa ei ole ollut lainkaan, mutta nyt olisi todella aika aloittaa.

Suomi on pinta-alaltaan suuri maa, jota kuivuus ei koettele siten kuin Venäjän tai Yhdysvaltain viljavyöhykkeitä. Meillä maanviljelijöiden määrä pienenee nopeammin kuin maakuntalehtien levikit, maatilojen keskikoko on 2000-luvulla liki kaksinkertaistunut ja tilat ovat velkaantuneet.

On vain ajan kysymys, koska Suomen viljelysmaakin alkaa huomaamatta valua ulkomaisiin käsiin.”

Köyhyys tuli, rakkaus meni

Seppo Kononen pohtii **Savon Sanomissa** Eurooppaa repineitä sotia ja EU:n tehtävää niiden arpien paikkaajana.
”Vuodesta 1956 lähtien Euroopan unioni on yrittänyt nyt koota yhteen reilun 1500 vuoden takaista palapeliä. Muutama vuosi sitten näytti jo, että tavoite saattaisi jopa onnistua, kun unioni kasvoi 27 jäsenmaan yhteisöksi.

Valitettavasti EU:lle taisi käydä kuin monelle avioliitolle: kun köyhyys tuli kreikkalaisten hahmossa ovesta sisään, vilahti rakkaus ikkunasta ulos jopa täällä kaukana Pohjolassa.”